

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ
І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАІЧЫННІКАМІ

55 (740)

Ліпень 1963 г.

Год выдання 9-ы

ЗА ПРЫГАЖОСЦЬ ДУШЫ ЧАЛАВЕКА

Аб чым гаварылася на Пленуме ЦК КПБ

Для многіх з чытачоў будзе дзіўным чуць, што чалавек за пяць год выканаў дванаццаць гадавых норм і цяпер працуе ў лік 1971 года. Хто ж гэты чалавек? Фрэзероўшчык Мінскага заводу аўтаматычных ліній Аляксей Філіч.

Гэты прыклад прыводзіўся на Пленуме ЦК КПБ.

Нашы ворагі, калі заходзіць гутарка аб працоўных подзвігах савецкіх людзей, заўсёды выцягваюць зашмалцаваны аргумент: нібыта камуністы хочучы зрабіць савецкіх людзей робатамі. Чым жа кіраваўся Іван Філіч, здзяйсняючы такі працоўны подзвіг? Вось што сказаў ён на Пленуме:

— Ва ўсіх нас адны клопаты — клопаты аб камунізме. У імя гэтай мэты мы не пашкадуем нічога.

Такое разуменне свайго абавязку ідзе ад усведамлення таго, што Аляксандр Філіч сам гаспадар сваёй краіны і тое, што ён робіць, — робіць у інтарэсах як сваіх, так і грамадскіх. У нас жа сродкі і прылады вытворчасці належыць народу. Кожны чалавек ведае, што яго лёс не залежыць ад той ці іншай асобы, а залежыць ад самога сябе, ад намаганняў усіх членаў грамадства. Зробіш сёння больш — атрыма-

ешь больш, багацей стане твая Радзіма.

Ці можа сказаць хоць адзін рабочы капіталістычнай краіны, што ён адчувае сябе гаспадаром там, дзе жыве, працуе. Думаю, што ніхто не скажа. Ды гэта і вам добра вядома самім. Гаспадар той, хто мае грошы, капітал.

Відаць, для вас, дарагія чытачы, будучы цікавыя некаторыя даныя, якія прыводзіліся на Пленуме ЦК КПБ. Валавы выпуск прамысловай прадукцыі за дзесяць год павялічыўся больш чым у тры разы, а ў параўнанні з 1945 годам — у дваццаць шэсць разоў. Энергетыка вырасла ад узроўню 1945 года ў 66 разоў, аб'ём прадукцыі машынабудавання і металапрацоўкі павялічыўся ў семдзясць разоў, лёгкай прамысловасці — у 31 раз. За дзесяць гадоў уступіла ў строй больш як сто новых прамысловых прадпрыемстваў. Усё гэта справа рук такіх жа рабочых, як Аляксандр Філіч, які ўносіць свой пасільны ўклад ў стварэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма.

Яшчэ адзін прыклад. Электраварышчык трактарнага заводу Фёдар Антонік — спецыяліст высокай кваліфікацыі. Ён добра зарабляў, меў гарадскую кватэру з усімі выгодамі. І вось ён вырашыў пайсці працаваць у калгас. Для некаторых з вас гэта здасца незразумелым. Ад добра, маўляў, не бягуць. А Антонік узяў васьць і пайшоў, пайшоў таму, што ўбачыў — яго рукі, яго вопыт патрэбны

калгасу. І што характэрна, ён ведае — зарабляць на першых парах будзе менш, не будзе тых выгод, якімі карыстаўся ў гарадзе. Вось якіх людзей выхаваў наш савецкі лад. У імя агульнай справы яны гатовы ахвяраваць сваёй выгадай.

Ёсць у нас, вядома, і такія людзі (гэта мы не ўтойваем), якіх у некаторай ступені ўласцівы перажыткі мінулага — хцівасць, імкненне узяць больш ад грамадства і даць яму менш.

Клопаты нашай партыі, урада накіраваны на тое, каб выхаваць у кожнага савецкага грамадзяніна свядомыя адносіны да працы, далучыць яго да актыўнай працоўнай і грамадскай дзейнасці. Пра гэта ішла размова на Пленуме ЦК КПБ, які абмяркоўваў вынікі чэрвеньскага Пленума ЦК КПСС.

Удзельнікаў Пленума хваліла такое пытанне: што трэба зрабіць, каб прышчэпіць кожнаму працаўніку рысы, якія неабходны будаўніку камунізма? У гэтых адносінах, як адзначалася на Пленуме, надзвычай важнае значэнне мае рух за камуністычную працу. Яго ўдзельнікі жывуць і працуюць на прынцыпу — адзін за ўсіх, усе за аднаго. Гэты рух ужо даў нямала наватараў вытворчасці, чыя работа і маральная аблічча служыць узорам барацьбы за камунізм. Толькі ў нашай рэспубліцы ў спарорніцтве разведчыкаў будучыні прымае ўдзел звыш 600 тысяч чалавек. Хто ж, калі не камуністы, абавязаны паклапаціцца аб тым, каб гэты рух набыў яшчэ больш масавы характар.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

У адным з цэхаў Мінскага маторнага заводу.
Фота К. ЯКУБОВІЧА.

УЗНАГАРОДЫ ЛЕПШЫМ

МАСКВА. За выдатнае выканаўчае майстэрства, актыўны ўдзел у творчых справах на ВДНГ СССР дыпламам першай ступені ўзнагароджан народны ансамбль танца Мінскага трактарнага заводу. Залатым медалем і грашовай прэміяй у размеры 200 рублёў ўзнагароджан Н. Н. Чысцякоў — балетмайстар, мастацкі кіраўнік ансамбля.

Сярэбраным медалем ўзнагароджан наладчык В. Фібікаў. Ён атрымаваў 100 рублёў. Бронзавымі медалямі і грашовымі прэміямі па 50 рублёў

ўзнагароджаны тэхнолаг П. Бачкароў, мантажнік Іван Казлоў, слесар-лякальшчык А. Ялагін.

Дыпламамі другой ступені ўзнагароджаны Рэспубліканскі дом народнай творчасці Беларусі, народны ансамбль песні і танца г. Гродна «Нёман» і Брэсцкая харавая капэла чыгуначнікаў. Дыпламамі трэцяй ступені ўзнагароджаны народны ансамбль Віцебскага раённага дома культуры і народная харавая капэла горада Магілёва. Асрбныя кіраўнікі і ўдзельнікі ўзнагароджаны медалямі і грашовымі прэміямі.

ПРЫГАЖЭЮЦЬ ВЯСКОВЫЯ ВУЛІЦЫ

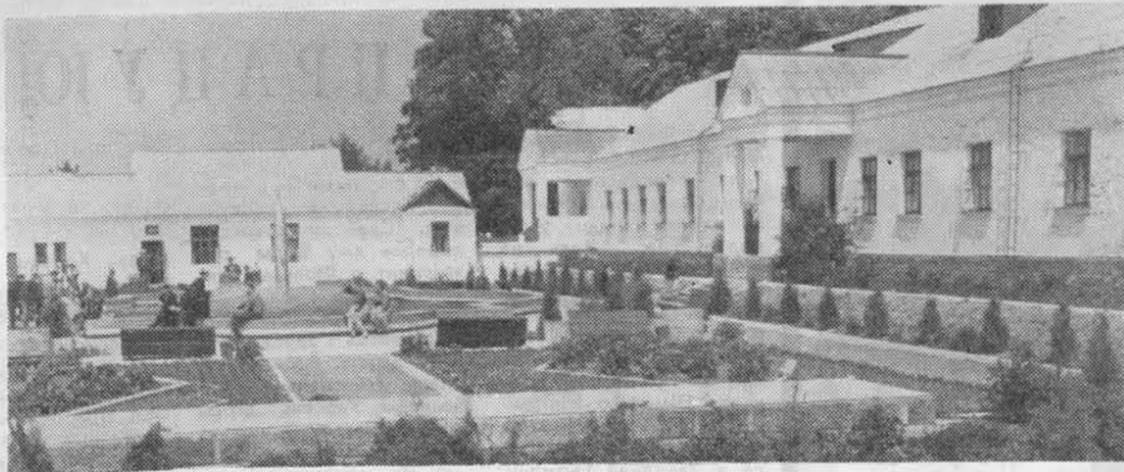
З кожным годам прыгажэюць вёскі раёна. Вырастаюць новыя вуліцы, пасёлкі. Толькі летась справілі навасель больш як 350 сем'яў хлебарабай.

Новыя пасёлкі з'явіліся на тэрыторыі саўгасаў «Доктаравічы», «Крыніца», сельгасарцелі «Новы свет». Калгас імя Леніна за свае сродкі пабудаванні для перадавікоў калгаснай вытворчасці тры двухкватэрныя цагляныя дамы.

Цяпер толькі індывідуальныя забудовнічкі раёна ўзводзяць 270 дамоў, каля тысячы дамоў рамантуецца.

Вялікую дапамогу хлебарабам аказвае дзяржава. Ім адпускаюцца лесаматэрыял, цэмент, шыфер.

Капыльскі раён.

Свіслацкая раённая бальніца — адна з лепшых у Гродзенскай вобласці. На здымку: агульны выгляд Свіслацкай раённой бальніцы.
Фота А. ПЕРАХОДА.

СВЯТА ДРУЖБЫ

ЗАРАСАЙ (Літоўская ССР). У маляўнічым месцы на ўскраіне горада Зарасай на востраве возера Оса адбылося вялікае свята дружбы народаў. У ім прынялі ўдзел прадстаўнікі працоўных п'яці раёнаў Літвы, Браслаўскага раёна Беларусі і Даўгаўпілскага раёна Латвіі.

Па дарозе шматлікія калоны спыніліся ў цэнтры горада, дзе на беразе маляўнічага возера Узвышаецца помнік герані літоўскага народа Марыі Мельнікайтэ, па-зверску закатаванай фашыстамі. Гучыць жалобная мелодыя. Прадстаўнікі трох брацкіх рэспублік ускладаюць да падножжа помніка вянкi і кветкі.

Затым тысячы людзей накіраваліся да месца народнай урачыстасці. Намеснік сакратара парткома Зарасайскага вытворчага ўпраўлення В. Бар-

ташыс адкрыў мітынг дружбы. Ён паведаміў, што рашэннем гарвыканкома востраў Оса перайменаван у востраў Дружбы народаў. Тут штогод працоўныя трох брацкіх рэспублік будуць збірацца на сваё традыцыйнае свята. Прадстаўнікі з Беларусі, Латвіі і Літвы ўзнялі флагі рэспублік, запалілі агонь дружбы.

Пасля мітынгу адбыліся вялікі канцэрт дружбы, спартыўныя спаборніцтвы.

Увечары на воднай роўнядзі возера ўспыхнулі плавучыя кастры. На плытах выстраіліся ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці. Далёка разносіліся песні на літоўскай, беларускай і латышскай мовах. Да позняй ночы працягвалася народная ўрачыстасць, у якой прынялі ўдзел каля 20 тысяч чалавек.

ЗНОУ ДЫПЛОМ

ВІЦЕБСК. Дываны і дарожкі Віцебскага дывановага камбіната шырока вядомыя ў нашай краіне і за мяжой. Яны экспанаваліся на Лейпцыгскай, Пазнаньскай, Будапешцкай, Заграбскай, Дамаскай, Міланскай, Джанкарцінскай і іншых сусветных выстаўках і ўсюды атрымлівалі добрую ацэнку.

Няма таго года, каб камбінат не прымаў удзелу і ў Выстаўцы дасягненняў народнай гаспадаркі ў Маскве. За высокую якасць вырабаў і багаты наларыт рысункаў яго не раз ўзнагароджвалі дыпламамі.

Нядаўна на камбінат прыйшла радасная вестка — ён зноў удастоен дыплама другой ступені ВДНГ. 15 рабочых, інжынераў і тэхнікаў ўзнагароджаны сярэбранымі і бронзавымі медалямі. Сярод іх памочнікі майстроў Пётр Клімкоў і Мікалай Усаў, мастакі Зоя Лудане, Ганна Саленікава, Тамара Гусева і іншыя.

ДЗЕНЬ ДОБРЫ, МОРА!

Плязды вязуць адпачываць работнікаў Гродзенскага гарбарнага заводу да берагоў Чорнага мора, на Рыжскае ўзбярэжжа, у маляўнічых месцах Друскінінкай.

Вось і сёлета ў розных здарніцах краіны адпачыла і направила сваё здароўе больш як 25 чалавек. З санаторыя ў Пляцігорску вярнуўся рабочы Станіслаў Манцэвіч. З курортных пляжаў Рыжскага ўзбярэжжа прыехала гляноцойшыца Р. Шчэнская, з Адэсы — Ганна Мананнікава.

А ў маляўнічым месцы на беразе Нёмана ў піянерскім лагэры цікава праводзяць канікулы дзеці рабочых абутковай фабрыкі «Нёман», гарбарнага заводу і тонкасуконнага камбіната.
Н. ІВАНОУ,
рабочы гарбарнага заводу.

ТАК ПРАХОДЗЯЦЬ ЛАГЕРНЫЯ ДНІ

Для нашых гасцей—дзяцей з Англіі, Федэратыўнай Рэспублікі Германіі і Бельгіі гэты дзень быў асабліва памятным.

У 12 гадзін горн сабраў усіх рэбят, якія адпачываюць у лагеры, на піянерскую лінейку. Горда стаяць яны, павярнуўшы галовы туды, дзе на лёгкім ветрыку калышучца алая флагі. Пад гукі горна і барабана ўносіцца піянерскі сцяг. Потым старшыні Саветаў атрадаў Оля Волкатруб, Саша Куніцкі, Лора Маскалёва і Іра Бягун рапартаюць аб тым, што піянеры ўсіх чатырох атрадаў гатовы да правядзення ўрачыстай лінейкі, прысвечанай адкрыццю другой змены і прыезду замежных дзяцей.

Ганаровае права падняць лагерны флаг прадстаўляецца Тамары Шаўчук з ФРГ і Пецю Холанду з Англіі. Усхваляваныя хлопчыкі і дзяўчынка бягуць да трыбуны і пад гукі Гімна Беларускай ССР падымалюць флаг.

У гасці да дзяцей прыехалі прадстаўнікі Беларускай грамадскасці. Яны цёпла павіншавалі іх з пачаткам змены і пажадалі вясела і добра правесці лета.

Нашым гасцям, дзецям з Англіі, ФРГ і Бельгіі, павязваюць чырвоныя піянерскія гальштукі. А іх кіраўнікоў—Нілу Дзмітрыеўну Бавуа, Наталлю Мікалаеўну Апель і Анну Сямёнаўну Палукараву прымуоць у ганаровыя піянеры лагера і таксама павязваюць гальштукі.

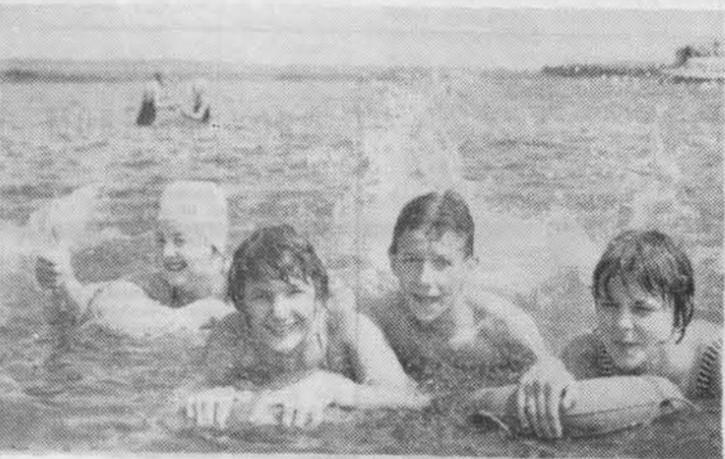
— Вялікае рускае дзякуй я хачу сказаць усім тым, хто арганізаваў нам такі цудоўны адпачынак, — сказала ад імя дзяцей нашых землякоў з Англіі Ніла Дзмітрыеўна Бавуа.—Я ўпэўнена, дзеці добра адпачнуць, акрэпнуць, і самае галоўнае—моцна здружацца са сваімі ровеснікамі — савецкімі хлопчыкамі і дзяўчынкамі і лепш зразумеюць іх.

— І я хачу выказаць твае самыя думкі, — сказала Наталля Мікалаеўна Апель.—Хачу падзякаваць землякам за незвычайныя клопаты аб нашых дзецях, за тую ласку і цеплыню, якой яны акружылі нас. Усе мы спадзяёмся, што гэты наш прыезд на Радзіму не апошні, і наперадзе яшчэ многа сустрэч з суайчыннікамі.

Да ўрачыстага адкрыцця змены рэбят падрыхтавалі літаратурна-мастацкі мантаж, з якім выступілі на лінейцы.

Піянерскае свята працягвалася да позняга вечара. Дзеці гулялі ў вясёлыя гульні, пелі, танцавалі.

Г. ПАРОМЧЫК.

НА ЗДЫМКАХ:
1. Група дзяцей з Англіі і ФРГ на ўрачыстай лінейцы. Ім толькі што павязалі чырвоныя піянерскія гальштукі, а зараз яны аплаздыруюць сваім кіраўнікам—Ніле Дзмітрыеўне і Наталлі Мікалаеўне, якіх прынялі ў ганаровыя піянеры лагера.
2. Цудоўнае Мінскае мора. Вельмі палюбілі яго нашы маленькія гасці. Вось і зараз яны з задавальненнем плешчучца ў яго цёплай вадзе.
3. — Бывайце, — развітваюцца дзеці з ФРГ з сябрамі, і маторка адчальвае ад берага.

ЗА ПРЫГАЖОСЦЬ ДУШЫ ЧАЛАВЕКА

Аб чым гаварылася на Пленуме ЦК КПБ

(Пачатак на 1-й стар.)

Вы ўсе ведаеце, якіх поспехаў дабілася наша краіна ў падрыхтоўцы інжынераў — тэхнічных кадраў, спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі. Ні адна капіталістычная краіна не рыхтуе столькі інжынераў, урачоў і іншых спецыялістаў, як Савецкі Саюз. У нашым грамадстве ўсё больш шырокае ўжыванне знаходзіць аўтаматыка, тэлемаханіка, найноўшыя дасягненні тэхнікі. Само жыццё ставіць на парадок дзяцей, каб кожны рабочы ўмеў кіраваць такой складанай тэхнікай. У нашай рэспубліцы цяпер кожны чацвёрты жыхар вучыцца ў школах, вышэйшых і сярэдніх спецыяльных установах. Як жа не падумаць аб тым, каб узняць узровень навучання і выхавання навучэнцаў, каб з нашых навучальных устаноў выходзілі людзі высокаадукаваныя і пільныя, падрыхтаваныя да актыўнай працы на розных участках камуністычнага будаўніцтва.

У выхаванні савецкага чалавека вялікая заслуга належыць літаратуры і мастацтва. На такіх творах, як «Узнятая цаліна», «Як гартавалася сталь», «Браняносец Пацёмкін» і інш., выхоўвалася не адно пакаленне. Натуральна, што вялікае месца на Пленуме было ўдзелена далейшаму развіццю Беларускай літаратуры і мастацтва. «У чалавеку павінна быць усё прыгожа», — гаварыў некалі Чэхаў. Як гэта важна для чалавека камуністычнага заўтра! І тут няма можа зрабіць літаратура і мастацтва. Пленум заклікаў беларускіх літаратараў ствараць творы вялікіх пачуццяў і думак, раскрываць у іх веліч і прыгажосць новага чалавека, служыць справе міру і прагрэсу. Як бы ў адказ на гэты заклік на Пленуме прагучэлі словы народнага паэта Петруся Броўкі аб тым, што творчая інтэлігенцыя аднадушна падтрымлівае партыю ў яе барацьбе за высокую ідэйнасць літаратуры і мастацтва, ішла і будзе ісці ў нагу з жыццём, з партыяй.

Назавіце, дзе, у якой капіталістычнай краіне так дбаюць аб тым, каб літаратура служыла выхаванню самых высаканых людзей?

ЖЫВУ І ПРАЦУЮ, ЯК УСЕ

Шмат нашых суайчыннікаў, якія вярнуліся на Радзіму пасля доўгіх год жыцця на чужыне, знайшлі жыллё і працу ў горадзе Ліда. Амаль на кожным прадпрыемстве горада працуюць рэмігранты з Аргенціны, Францыі і іншых краін. Палюбіўся гэты прыгожы, зялёны горад і Карневу Цімафей Нікітавічу, які ў канцы 1962 года разам з сям'ёй вярнуўся з Заходняй Германіі. Цёпла і сардэчна сустрэлі мясцовыя ўлады і жыхары горада новых грамадзян Савецкай краіны. На кожным кроку яны адчуваюць клопаты дзяржавы аб чалавеку. Цімафей Нікітавіч атрымаў працу па сваёй спецыяльнасці на заводзе электрадаталёў. Разам з бацькам працуе старэйшы сын Васіль.

— Добра жывецца і вольна дыхаецца на роднай зямлі, — гаворыць Цімафей Нікітавіч. — З радасцю і сардэчнасцю прыняў нас калектыў прадпрыемства. Кожны стараецца дапамагчы, чым можа. Такіх адносін

родных і гуманных пачуццяў у чалавека, выхоўвала павагу да грамадства, да працы, да лепшых ідэалаў прагрэсунага чалавецтва, вучыла бачыць у чалавеку брата і таварыша. Няма такой капіталістычнай краіны. Амерыканскі кніжны рынак завален творами, якія заклікаюць да забойстваў, грабляжоў. Да гэтага клічуць і многія галівудскія фільмы. Член амерыканскага кангрэсу Грос на нядаўняй сесіі кангрэсу заявіў, што калі і варта падтрымліваць якое-небудзь мастацтва, дык толькі тое, якое можа падбадзёрваць хлапцоў, калі яны ідуць на вайну. Вось у чым бачыць прызначэнне мастацтва амерыканскія кангрэсмены!

Ці не таму амерыканскія прапагандысты імкнуцца ачарніць нашу літаратуру, якая ставіць самыя гуманныя мэты на зямлі?

У вырашэнні пачэснай задачы выхавання новага чалавека немалую ролю могуць адыграць такія сродкі, як газеты, радыё, тэлебачанне. У капіталістычнай Амерыцы гэтыя і іншыя органы прапаганды ўслаўляюць культ насілля, расавай дыскрымінацыі. У паўднёвым штаце Алабама гэта ідэалогія ў нашы дні прыносіць наглядныя вынікі: негрыянскія дзеці цкуюць сабакі, а дарослым неграм, якія выступаюць супраць расавай дыскрымінацыі і сепарацыі, пускаюць кулю ў спіну. Амерыканскі друк, радыё і тэлебачанне імкнуцца пасеяць недавер'е да савецкіх людзей, да краіны Саветаў, дэзінфармуюць шырокую грамадскасць.

Задача савецкага друку, радыё і тэлебачання, як указвала на Пленуме, — выхоўваць савецкіх людзей у духу пралетарскага інтэрнацыяналізму, брацтва, павагі да ўсіх людзей незалежна ад колеру скуры і веравызнання, даносіць да зарубежных сяброў праўду аб Савецкай краіне, аб савецкіх людзях. Дзве прэсы, але якія супрацьлеглыя мэты яны ставяць! Безумоўна, мы не можам пагадзіцца на мірнае суіснаванне амерыканскай капіталістычнай ідэалогіі, на сцягу якой напісана: «Чалавек чалавеку воўк» і нашай, сацыялістычнай, на сця-

гу якой накрэслена: «Чалавек чалавеку брат». І ўдзельнікі Пленума гораха выказалі сваю салідарнасць з рашэннямі чэрвеньскага Пленума ЦК КПСС, які заклікаў аб'явіць вайну чалавеканавіснай буржуазнай ідэалогіі.

Буржуазным ідэалагам, вядома, гэта не вельмі падабаецца, і верныя сваёму прынцыпу, яны наспрабавалі пусціць гуляць на свету правакацыйную выдумку, быццам Савецкі Саюз выступае супраць прынцыпу мірнага суіснавання дзяржаў з розным сацыяльным ладам і тым самым прапануе на няпэўны перыяд працяг халоднай вайны.

На што разлічана гэта правакацыя, не цяжка здагадацца. Надта ўжо хочацца некаторым служакам амерыканскага капіталу трымаць народы ў стане халоднай напружанасці, каб на гэтым грэць свае рукі.

Барацьба супраць імперыялістычнай ідэалогіі, вядома, не адмаўляе мірнага суіснавання дзяржаў з розным сацыяльным ладам. Прынцып мірнага суіснавання быў і застаецца краевугольным камнем знешняй палітыкі Савецкага Саюза.

Ішла на Пленуме гаворка і аб тым, каб палепшыць культурна-асветную работу сярод насельніцтва. У рэспубліцы створана шырокая сетка дамоў культуры, клубаў, кінатэатраў і тэатраў, чым, вядома, не можа пахваліцца ні адна капіталістычная краіна. У апошнія гады у нас паўсюдна ўзніклі народныя тэатры, якія смела бяруцца за ажыццяўленне складаных тэатральных пастановак, хоць артысты тут не прафесіяналы, а аматары — рабочыя, сяляне, інтэлігенты. Калі ўмела выкарыстаць усе гэтыя ачагі культуры, то няма можа зрабіць для таго, каб больш грунтоўна пазнаёміць савецкіх людзей з лепшымі дасягненнямі не толькі савецкай літаратуры і мастацтва, але і сусветнай культуры. Чалавек камуністычнага заўтра — гэта чалавек высокай культуры.

Усё для чалавека, усё ў імя чалавека — пад такім дэвізам праходзіў Пленум ЦК КПБ.

Некаторыя нават і зараз не вераць, што я не ў турме, а жыву і працую, як і ўсе савецкія людзі. Хочацца сказаць гэтым «прарокам», што мы бязмерна рады, што вырваліся з капіталістычнага «краю» і зажылі сапраўдным вольным жыццём. Шырокія гарызонты і светлыя перспектывы адкрыліся перада мной і маімі дзецьмі. Я ўпэўнены ў заўтрашнім дні і шчаслівай будучыні дзяцей.

Як кашмарны сон, успамінаецца былое жыццё ў Заходняй Германіі: бадзянне па розных лагерах, пошукі працы, знявагі. Сям'я з пяці чалавек тулілася ў невялікім пакойчыку барачнага тыпу. Ад голаду і холаду жонка і малодшы сын захварэлі туберкулёзам. На лячэнне патрэбны былі грошы, а дзе іх возьмеш, калі заробленага ледзь хапала, каб звесці канцы з канцамі! Зараз яны знаходзяцца пад пастаянным наглядом урачоў, ім аказваецца бясплатная медыцынская дапамога.

А як прыемна быў здзіўлены старэйшы сын, калі прышоў на завод і там без усялякага яму далі працу. Успомніў ён, як спрабаваў атрымаць працу ў Заходняй Германіі. Прышоў на завод, дзе патрэбны былі слесары, але адміністрацыя адмовіла яму ў працы толькі за тое, што ён рускі. Толькі самую брудную работу, на якую не згаджаліся немцы, прапанавалі перамешчаным асобам і іх дзецям. Назаўсёды адыйшлі і ніколі не вернуцца гэтыя смутныя дні. Мая мара збылася. Я зноў сярод сваіх людзей, дыхаю паветрам Радзімы і радуюся жыццю.

Карыстаючыся выпадкам, перадаю сваё шчырае прывітанне сябрам з Заходняй Германіі Іванову, Кузняцову і іншым. Жадаю ім добрага здароўя і шчасця ў іх нялёгкім жыцці на чужыне. Сваё месца і радасць у жыцці я знайшоў на Радзіме і бязмерна рады гэтаму.

Г. ЖАУРЫД.

ДЫК ВОСЬ ЯКАЯ ЯНА, НАША РАДЗІМА!

Мы расказалі нашым чытачам аб тым, што ў Беларусі знаходзілася група амерыканскіх турыстаў, арганізаваная «Русским Голосом». Мы паведамлялі аб сустрэчах землякоў з ЗША з роднымі, сябрамі і знаёмымі, аб тым, што ўбачылі яны на сваёй зямлі.

Матэрыялам, які змяшчаецца ніжэй, мы заканчваем серыю артыкулаў аб знаходжанні ў рэспубліцы амерыканскіх турыстаў.

Я ХАЧУ расказаць вам, дарагія чытачы, пра самую хвалючую, самую сяброўскую сустрэчу з нашымі землякамі — амерыканскімі турыстамі з групы, арганізаванай газетай «Русский Голос». Сустрэча гэта адбылася ў кемпінгу — турысцкім лагэры пад Мінскам.

Кемпінг размясціўся ў духмяным сасновым бары. Сюды і былі запрошаны нашы землякі Беларускага таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі, рэдакцыяй газеты «Голас Радзімы», Беларускага радыё і «Інтурыстам». Думаю, не памылюся, калі скажу, што той нядзельны дзень быў святам і для нас, і для нашых гасцей. Мы адчувалі, што амаль усе, хто быў на сустрэчы, — сябры, сыны і дачкі адной маці-Радзімы. Памятаю, калі ўсе расселіся за пастаўленымі ў рад сталамі, рэдактар газеты «Голас Радзімы» Леанід Прокша сказаў:

— Дарагія госці, дазвольце вас шчыра, па-беларуску павітаць за нашым беларускім сталом! І дазвольце вам прадставіць усіх таварышаў, якія выказалі жаданне сустрэцца з вамі і пагутарыць.

Першым, каго назваў ён, быў Рыгор Шырма. Аб ім Прокша сказаў так:

— Ведаеце, ёсць людзі, якія шукаюць золата. Золаташукальнікі прыносяць вялікую карысць, багацей становіцца наша краіна. Але ёсць людзі, якія збіраюць духоўныя каштоўнасці, створаюць народнае на працягу многіх стагоддзяў. І вось Рыгор Раманавіч Шырма з'яўляецца такім збіральнікам. Ён з маладых год збірае народную беларускую песню. Ён хадзіў па вёсках, шукаў яе. Зараз ён з'яўляецца кіраўніком Беларускай акадэмічнай харавой капэлы. Гэта народны артыст СССР, усімі паважаны, асабліва тымі, хто любіць беларускую песню і наогул мастацтва. Ён жа — старшыня Беларускага таварыства культурнай сувязі з нашымі землякамі, з вамі, хто жыве за мяжой.

Сваю кароткую прамову Леанід Прокша закончыў пад дружныя апладысменты гасцей і прапанаваў падняць чаркі за мір, за верную дружбу народаў. Другі тост — тост за жанчын — прапанавалі амерыканскія турысткі. А нехта дадаў:

— Давайце вып'ем і за зямлю, якая нараджае гэтых жанчын.

Тут я павінен крыху растлумачыць: амерыканскія турысты нездарма прапанавалі тост за жанчын. Мінут дзесяць-пятнаццаць назад у кемпінгу ўсе мы пачулі голас Масквы: у космасе — «Чайка», першая ў свеце жанчына-касманаўт Валяціна Церашкова. Нашы суайчыннікі ад радасці абдымаюцца, віншавалі адзін другога. Так што грамадзяне Злучаных Штатаў ведалі, за што ўздзімаюць тосты. І амерыканскія, і нашы жанчыны — усе адчувалі сібе імянініцамі.

Паднялася намеснік старшыні Беларускага таварыства дружбы і культурных сувязей з замежнымі краінамі Валяціна Чарняўская. Яна сказала:

— Сустрэкаючыся з рабочымі, з сялянамі, з дзецьмі, вы маглі пераканацца і ўбачыць адно: нашы савецкія людзі, працоўныя Беларускай рэспублікі поўны рашучасці зрабіць больш для таго, каб жыццё савецкага чалавека стала яшчэ лепшым, каб жыццё гэта было больш забяспечанае, паўнацэннае, больш цікавае. Вы маглі пераканацца і ў тым, што за параўнаўча кароткі тэрмін — ва семнаццаць год мы з руін і попелу ўзнялі гарады і вёскі, фабрыкі і заводы. З дапамогай рускага, украінскага і іншых народаў расквітнела наша рэспубліка — Савецкая Беларусь.

Усе гавораць шчыра, выказваюць свае патаемныя пачуцці. Але гавораць прозай. А нашаму госцю Эндру Чэкалаву захацелася гаварыць мовай паэзіі.

— Да вас у Маскву прыехалі карэспандэнты з многіх краін, — пачаў Чэкалаў. — Якая размова аднойчы адбылася паміж імі і паэтам Заслаўскім, расказваецца ў вершы Заслаўскага. Я зараз яго і прачытаю:

Выбываюцца из сил,
— Скажыце, пожалуйста,

А хто вам ракету пустил?
Кто создал для каждой ракеты
Особого сплава литье?
Каким неизвестным горючим
Могли вы заправить ее?

Какая подъемная сила
У ваших межзвездных ракет?
— Ну что ж, господа
журналисты,
Придется открыть вам секрет.

Вы помните выстрел «Авроры»,
Раздавшийся в памятный срок?
Так он ведь направил ракету
И дал он ей первый толчок.

Великая партия наша
На все вдохновляла дела
Вела в направлении к Солнцу,
По строгому курсу вела!

Чэкалаў прадэкламаваў яшчэ некалькі вершаў, напісаных савецкімі паэтамі. І мы яму гора і шчыра апладзіравалі. Апладзіравалі за тое, што ён любіць і чытае родную літаратуру, за тое, што не забыў маці-Радзімы, за тое, што Эндру — наш верны сябра.

Шчыра, жывая гамонка ішла за сталом, калі слова прапачуў Рыгор Раманавіч Шырма.

— Дарагія сябры! — звярнуўся ён да прысутных. — Мы рады прымаць вас на нашай беларускай зямлі і частаваць так, як толькі ўмее беларускі народ. Гэты народ сардэчна сустракае кожнага, хто прыходзіць да яго як друг, як госць, але гэты народ суровы да тых, хто ідзе да яго з дрэнным намерам. Успомніце, колькі ворагаў тапталі нашу зямлю, пачынаючы ад нямецкіх псоў-рыцараў і

заканчваючы дзікай чумой — фашызмам. І наш народ, ціхі і спакойны, сардэчны і гуманны, працавіты наш народ перанёс усе нягоды.

Прывяду такі прыклад. Калі нашы прадстаўнікі ехалі на Патэдамскую канферэнцыю, то ў Мінску, выйшаўшы з вагона на перон, паглядзелі і сказалі: — Штосьці не відна беларускай сталіцы...

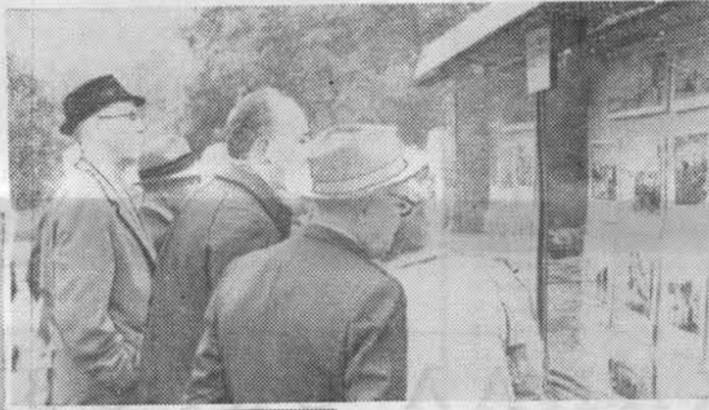
І сапраўды, сталіцы не было. Пасля нашэцця фашыстаў была груда каменя і попелу. І вось на гэтым месцы абудаваны горад. Ды які яшчэ горад! Вы самі бачылі. Усё гэта мы зрабілі з дапамогай братніх народаў Савецкага Саюза, народаў — гаспадароў свайго жыцця.

І вы і я, — працягваў Рыгор Раманавіч, — памятаем тыя часы, калі народ, які пісаў вялікі рускі паэт Някрасаў, стаў ля параднага пад'езда і нізка кланяўся ўладарам. А цяпер мы самі распадражаемся сваім лёсам. Паверце, нягледзячы на старыя гады, я адчуваю сябе маладым чалавекам. І гэта не дзіўна: жыву ж я ў цудоўнай Савецкай краіне!

У канцы свайго прамовы Рыгор Шырма сказаў:

— Госці нашы! Я памятаю, як некалькі год таму назад мы таксама прымалі групу турыстаў «Русскага Голоса». Кіраўніком яе быў вялікі друг і патрыёт свайго Радзімы Віктар Яхантаў. Я хачу, каб вы перадалі яму гарадае прывітанне з Беларусі і пажадалі добрага здароўя.

У буры апладысmentaў патанулі апошнія словы прамовы.

Нашы суайчыннікі з ЗША ў кемпінгу пад Мінскам.

А праз некалькі хвілін падняўся ўсхваляваны, расчулены эмігрант Якаў Рудзько. Як і Эндру Чэкалаў, ён загаварыў мовай паэзіі. Са слязамі на вачах Рудзько прачытаў свой ніхтры, але поўны гарачага пачуцця верш аб Радзіме.

За сяброўскім сталом мы доўга гаварылі аб усім, што хвалывала, што непакоіла нас. Завязалася размова аб свабодзе. І тут не ўцяпеў Дзмі-

рый Казушчык, які некалькі год назад вярнуўся з Амерыкі на Радзіму, у Беларусь.

— Я хачу, — сказаў ён, — каб вы, як вярнецеся ў Амерыку, расказалі людзям пра тое, што бачылі ў нас. Я добра ведаю, што многія амерыканскія рабочыя, у тым ліку рускія, беларускія і украінскія эмігранты, маюць няправільнае ўяўленне аб свабодзе ў Савецкім Саюзе. Яны, дзякуючы заходняй прапагандзе, думаюць, што ў нас няма той свабоды, якая, быццам, існуе ў Злучаных Штатах. Не, у нас, сябры, ёсць свабода, сапраўдная свабода, а не ліпава, як у Амерыцы. Я гавару ўпэўнена, бо ўжо восьмы год жыву ў Савецкім Саюзе.

Трэба аддаць належнае амерыканскім турыстам. Большасць з іх яснымі вачыма глядзелі на жыццё савецкіх людзей, на нашу рэчаіснасць. Вось што, напрыклад, сказаў кіраўнік групы Мікалай Папоў:

— Дарагія таварышы з «Голасу Радзімы», радыё, «Інтурыста» і Беларускага таварыства дружбы! Дазвольце мне ад імя шматлікіх сяброў і чытачоў газеты «Русский Голос» у Злучаных Штатах Амерыкі перадаць вам самыя лепшыя пажаданні. За час нашай паездкі мы ўласнымі вачыма бачылі, якога вялікага поспеху дасягнуў Савецкі Саюз. Мы наведвалі ў Мінску прамысловыя прадпрыемствы, установы культуры, музеі. Былі ў тэатры оперы і балету, у дзіцячым садзе. Вельмі ўразаіла нас наведанне даццячага сада, дзе дзеці кожнаму з нас паднеслі букеты кветак, узялі за руку і спелі прывітальную песню.

— Сустрэча са сваякамі, — працягваў Папоў, — вялікая радасць у жыцці нашых турыстаў. Ніхто з нас не забудзе дзён, праведзеных у Савецкім Саюзе. Калі вярнемся ў Злучаныя Штаты, мы раскажам, якая цудоўная і шчаслівая ваша краіна. Дазвольце мне сардэчна падзякаваць за братні прыём і ад усёй душы, ад усёго сэрца пажадаць вам далейшых вялікіх поспехаў і шчаслівага мірнага жыцця.

Сяброўская сустрэча працягвалася да позняга вечара. Было сказана многа цёплых слоў, многа добрых пажаданняў. Мы вярталіся ў Мінск бліжнімі сябрамі. І ўсе пелі. Пелі рускія, беларускія, украінскія песні. Даваў аб сабе знаць і вышпты кілішак-другі «Белавежскай» гарэлка. Між іншым, яе, як і памідоры, і агуркі, і сала, госці таксама пахвалілі. І калі аўтобусам ехалі ў Мінск, я толькі і чуў:

— Дык вось якая яна цяпер, наша Радзіма!

Уладзімір БАБКОУ.

СПРАВЫ КАЛГАСНАГА КЛУБА

На Гродзеншчыне ёсць многа калгасных клубаў, у якіх можна цікава адпачыць. Сярод устаноў культуры вызначаецца клуб калгаса «Расія». Ён вабіць наведвальнікаў і сваім знешнім выглядам, і добрай тэатральнай залай, і пакоямі для ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці, і тым, што ў ім робіцца.

... На сцэне святочна засланы стол. За ім у радзе з калгаснікамі сядзіць старшыня арцэлі. Ён вёў вечар, на якім ішла гаворка пра «салодкі карань». Выступалі перадавыя брыгадзіры Валяціна Вачынская, Антон Лебедзь, калгасніца Вера Саўко. Людзі гаварылі жыва, цікава. У заключэнне выступіў старшыня калгаса Рыгор Кавальчук. Прамоўца не скупіўся на лічбы і факты. Ён расказаў аб перспектывах калгаса, аб новых абавязачельствах па вырошчванню буракоў.

Потым сцэну занялі артысты самадзейнасці. У малой зале дэманстраваліся кінакарціны, прапагандаваўся вопыт лепшых буракаводаў краіны — механізатараў Святлічнага і Манукоўскага.

Неяк на пасяджэнні праўлення калгаса

«Расія» зайшла размова аб прапагандзе агра-рамнічных ведаў. Нярэдка на лекцыі не збіраліся людзі. Можна, лекцыі тыя чыталіся сумна і нецікава? І вось выспеў план спецыяльных тэматычных вечароў з удзелам клубнай самадзейнасці. Але ажыццявіць яго адным клубным актывістам аказалася не пад сілу. Старшыня калгаса, агра-ном, заатэхнік узяліся памагчы праўленню клуба.

Тэматычныя вечары сталі праходзіць у клубе надзвычай цікава. Надоўга запомніўся, напрыклад, калгаснікам вечар, прысвечаны вынікам вясны. Яна была нялёгка, запозненая. Тым не менш хлебарабы паспелі ў вызначаны тэрмін правесці ўсе палявыя работы. Размова на гэтым вечары была востры характар. Гаварылі і пра тых, хто не даражыць гонарам хлебарабаў. Такіх становіцца ў калгасе ўсё менш і менш, але іх не павіна зусім быць. Вечар прайшоў пад лозунгамі: вясна ж — толькі пачатак барацьбы за багацце прадуктаў, давядзем пачатую справу да канца, збором высокія ўраджаі ўсіх культур!

Цікава праходзіць у калгасе «Расія» і

«Дні брыгад». Яны памагаюць лепш згуртаваць людзей. Размова на такіх «Днях» ідзе не толькі пра вытворчыя справы. Калгаснікі не забываюць расказаць пра свае клопаты ў выхаванні дзяцей, пра тое, што перашкаджае працаўнікам арцэлі ў барацьбе за светлае камуністычнае заўтра.

Клуб не абмяжоўваецца вытворчымі пытаннямі. У яго плане і выхаванне дзяцей, і прапаганда эстэтычных ведаў. Усім, напрыклад, запомніўся вечар, які называўся «Прыгожае — у быт». Знайшліся спецыяльныя сродкі, каб арганізаваць выстаўку работ калгасных умельцаў. Запрасілі работнікаў гандлю, яны зрабілі выстаўку новых тканін. Спецыяльны інтэр'ер экспанавалі ў клубнай гасцінай — глядзіце, як сціпла, але з густам калгаснік абсталяваў свой дом.

Новае, перадавае лепш успрымаеш, калі маеш магчымасць параўноўваць. А такая магчымасць ёсць у калгаснікаў «Расія». Вось невялікі журнал. Ён расказвае пра гісторыю нараджэння ў вёсцы Путрышкі калгаснага музея. У ім ёсць некалькі экспазіцый. Экспанаты зроблены па-майстэрску.

Летась калгас «Расія» атрымаў звыш 210 тысяч рублёў прыбытку. На культурныя патрэбы выдаткавалі больш чатырох тысяч рублёў. Звыш тысячы рублёў праўленне калгаса аддало на набыццё літаратуры. У калгасе свая багатая бібліятэка, у ёй чытач знойдзе шмат карысных кніг. Палявод — аб структурах глебы, аб новых тэхнічных культурах, механізатар — аб сельскагаспадарчых машынах, жывёлавод — аб селекцыі жывёлы, аб гадаванні і доглядзе жывёлы. У калгаснай бібліятэцы цяпер 15 тысяч тамоў кніг.

Апроч стаяцярнай кінаўстаноўкі, калгас купіў дзве перасоўкі. Нямала сродкаў выдаткавана на абсталяванне для брыгадных клубаў — калгас мяркуе мець такія ў кожным населеным пункце.

Інтэлігенцыя вёскі — аграномы, заатэхнікі, урачы, настаўнікі, прымаюць актыўны ўдзел у рабоце клуба. Часцей за ўсё ў клубе чуваць галасы брыгадзіра Валяціны Вачынскай, настаўніцы Алены Кулакоўскай, сакратара партыйнай арганізацыі Рыгора Крайніка. Пра клуб працуе вялікая лектарская група.

М. СТАЛЯРОУ.

ЁН НЕ СКЛАЎ ЗБРОЇ

Палац гродзенскіх тэкстыльшчыкаў.

Надаўна мне давялося пабыць у Беларускай сярэдняй школе. Маю ўвагу звярнула вывешаная ў калідоры насценная газета краязнаўчага гуртка. У ёй паведамлялася аб тым, што калгаснік арцелі «Іскра» Уладзімір Вардамскі ў гады Вялікай Айчыннай вайны змагаўся супраць гітлераўцаў у радах французскіх партызан або, як іх называюць, макі.

— Можам пазнаёміць вас, — заўважыўшы маю цікавасць, пранавалі настаўнікі. — Яго хата не так далёка.

І вось мы ў гасцях у Вардамскага. Гэта рослы шыракаплечы мужчына. З першага позірку відаць, што такі не спасуе перад цяжкасцямі. Разгаварыліся. І вось што расказаў нам гаспадар.

У самым пачатку вайны Уладзімір трапіў у палон.

Ніколі не забудуцца дні чорнай няволі. Лагеры ў Барысаве, Мінску, потым у Германіі і, нарэшце, у Францыі. На яго вачах ад голаду і холаду гінулі сотні тысяч такіх жа, як ён, ваеннапалонных. Невыноснымі ўмовамі жыцця, здзекамі гітлераўцы імкнуліся зламаць волю савецкіх людзей, прымусяць іх служыць сабе.

Аднойчы, прыпамінае Уладзімір, у лагер

прыехаў гітлераўскі афіцэр. Раздалася каманда выходзіць з барака і строіцца ў калону. Гітлеравец пачаў хваліцца поспехамі нямецкіх войскаў, а затым пранавалаў уступіць у іх армію. На гэту пранаволу не адклінуўся ні адзін ваеннапалонны. Людзі стаялі моўчкі, апусціўшы галовы. Афіцэр даў час падумаць. Але і гэта не дапамагло. Ні адзін савецкі чалавек не згадзіўся стаць здраднікам.

На спіны непакорных пасыпаліся ўдары бізуноў. Напалавіну быў зменшаны і без таго галодны харчовы паёк. Хворых і найбольш знясіленых фашысты выводзілі на двор і расстрэльвалі.

Уладзіміра, як і многіх іншых, не пакідала думка аб уцёках. Але лагер узмоцнена ахоўваўся. За спробу вырвацца пагражала смерць.

Зімой 1943 года Уладзіміра з Германіі перавезлі ў паўднёвую Францыю. Тут да яго дай-

шлі чуткі, што паблізу ў гарах дзейнічаюць партызаны. Але як з імі звязацца? Хто возьме на сябе смеласць паказаць дарогу ў атрад?

І такі чалавек знайшоўся. Гэта быў французскі селянін, каля дома якога працавалі ваеннапалонныя. Ён паведаміў камандзіру партызанскага атрада, што да іх жадае перайсці рускі.

Французскія партызаны дапамаглі Уладзіміру ўцячы з лагера. Патрыёты цёпла сустралі савецкага салдата, накармілі, далі адзенне. У атрадзе, якім кіраваў камуніст Жаа, было некалькі рускіх і адзін Італьянец. Уладзімір хутка падружыўся з імі, разам хадзіў на баявыя аперацыі, біў гітлераўцаў з засад, падрываў на мінах.

Аднойчы камандзір атрада паставіў перад групай партызан задачу ўзарваць всіячы мост праз раку Рона. Мост знаходзіўся па дарозе, якая злучала два буйныя варожыя гарнізоны. Удзень і ўначы па ім бес-

перапынна рухаліся нямецкія войскі.

У аперацыі ўдзельнічаў і Уладзімір. Абхітрыўшы ахову, партызаны падабраліся ўначы да моста і замініравалі яго.

Праз некалькі дзён Уладзімір з групай французцаў зрабіў засаду на шасэ. У выніку абстрэлу была захопленая варожая аўтамашына, а некалькі гітлераўскіх афіцэраў знішчаны.

Атрад нечакана паяўліўся то ў адным, то ў другім месцы. За адвагу і смеласць, праўдзеныя ў баях, Уладзімір Антонавіч заслужыў славу лепшага байца ў атрадзе.

Як дарагую рэліквію, захоўвае Вардамскі фатаграфію і дакументы, атрыманыя ім у час змагання ў атрадзе макі.

В. САСНОУСКІ

На здымках: фатаграфія Ул. Вардамскага з часоў яго знаходжання ў макі і завераная пячаткай даведка: «Лагер Жана Цібо. Мы пацвярджаем, што Вардамскі Уладзімір знаходзіўся ў макі на працягу 10 месяцаў».

ПАЛЮБІЛІ ПОЛЕ КАВАЛЁВЫ ДЗЕЦІ

Чатыры сыны ў Якуба Пратаса—кавалі з вёскі Верачэй. Старэйшы сын Яўген скончыў факультэт механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі. Ён працуе інжынерам Горацкага аб'яднання «Сельгастэхнікі» на Магілёўшчыне.

Яго меншы брат, Нікадзім, таксама выбраў спецыяльнасць хлябароба. Пасля заканчэння сямігадовай, а затым сельскагаспадарчай школы ён працаваў аграномам МТС, потым служыў у арміі і зноў сеў оўчыца, цяпер ужо за студэнцкі стол сельскагаспадарчай акадэміі. У будучым годзе Нікадзім атрымае дыплом агранома.

Па слядах старэйшых братоў пайшоў і трэці сын кавалі Анатоля. Ён заканчвае трэці курс факультэта механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі. Чацвёрты дыплом выпускніка акадэміі прынясе ў сям'ю старэйшая нявестка — Антаніна.

Што ж, сыны засталіся вернымі хлябаробскай справе бацькоў і дзядоў. Толькі вырошчваннем хлеба яны будучы займацца не на дзедаўскіх палосках, а на неабсяжных калгасна-саўгасных абшарах і з ужываннем навішых дасягненняў навукі.

Пляду дыпламаваных аграномаў і інжынераў збіраецца папоўніць і самы малады сын кавалі—Леанід. Цяпер ён воін Савецкай Арміі. Але, піша Леанід бацькам, як толькі дэмабілізуецца, пачне даганяць братоў.

Д. МАЦЯС.

Міёрскі раён.

САКАЎШЧЫНА ў мінулым вёска з мноствам малазямельных і беззямельных бядняцкіх гаспадаркаў. Сягоння — гэта цэнтр буйнага калгаса з гідрэлектрастанцыяй, механізаванымі жывёлагадоўчымі фермамі, шматлікімі вытворчымі пабудовамі Грамадскай гаспадаркі няўхільна ідзе ўгару. За апошнія дзесяць год больш чым у тры разы ўзраста ўраджайнасць палёў, вытворчасць мяса — у 4 разы, малака — у 5 разоў.

Не пазнаць цяпер тутэйшых месцаў. Новыя дамы, радыё, электрычнасць, сярэдняя школа, медпункт, радзільны дом, магазін, калгасны клуб, лазня, жывёлагадоўчыя гарадкі, механізаваныя майстэрні — так выглядае калгасная вёска.

Надаўна на цэнтральнай сядзібе арцелі з'явіўся новы будынак — гэта калгасны музей.

Першая зала адлюстроўвае мінулае сакаўшчынскіх сялян,

КАНАЛ СКРОЗЬ ГОРЫ

ДУШАНБЕ. Будаўніцтва буйнейшага ў Сярэдняй Азіі Абікііскага ірыгацыйнага тунеля пачалося на паўднёвым усходзе Таджыкістана. Пяцікіламетровы ствол пройдзе скрозь хрыбет Джэтынтау і злучыць засушлівыя Яванскую і Абікііскую даліны ўжо ў будучым годзе.

Да гэтага часу будзе гатовы і асноўны сямікіламетровы тунель у хрыбце Каратау, праз які

будзе падавацца ў Яванскую даліну штосекундна 50 кубаметраў вахскай вады.

Абодва тунелі — буйнейшыя аб'екты ствараемай у Таджыкістане новай ірыгацыйнай сістэмы. Збудаванне яе адкрые магчымасць штогод вырошчваць на новаасвоеных землях да 80 тысяч тон баваюны.

ДОБРЫЯ ВЕСТКИ

Наш карэспандэнт Іван КАВАЛЬЧУК паведамляе з Ашмян:

У раёне створана шырокая сетка медыцынскіх устаноў, у якіх працуе 65 урачоў і 200 іншых медработнікаў. У Ашмянах ёсць добра абсталяваная бальніца на 150 ложкаў. У ёй — хірургічнае, тэрапеўтычнае, радзільнае, гі-

некалагічнае, дзіцячае, інфекцыйнае аддзяленні. Раённая бальніца мае рэнтгенаўскі і фізіятэрапеўтычны кабінеты, дыягнастычную лабараторыю. У горадзе працуюць паліклініка, санітарна-эпідэміялагічная станцыя, станцыя хуткай дапамогі. Апрача таго, у раёне ёсць 8 участко-

вых бальніц, 22 фельчарска-акушэрскія пункты, 4 міжкалгасныя радзільныя дамы. Агульная бальнічная сетка ў раёне складае 380 ложкаў. Надаўна ў вёсках Гальшаны і Гравжышкі пры бальніцах пабудаваны амбулаторыі. У раёне 6 калгасных радзільных дамоў.

Цяпер у Гальшанах

ідзе пераабсталяванне 3-х двухэтажных карпусоў (будыні былога заатэхнікума) пад бальніцу. У другім паўгоддзі ўсе яны ўступяць у строй. Тут будзе інфекцыйнае, дзіцячае і хірургічнае аддзяленні, фізіятэрапеўтычны і рэнтгенакабінеты, станцыя хуткай дапамогі, станцыя пералівання крыві.

ЭКСПАНАТЫ КАЛГАСНАГА МУЗЕЯ РАСКАЗВАЮЦЬ

якія знаходзіліся пад прыгнётам польскага панова. Многія дакументы апавядаюць пра незабыўныя дні 1939 года, калі ў заходніх абласцях Беларусі сустракалі, як родных братоў, часці Чырвонай Арміі-вызваліцельніцы.

Экспанаты расказваюць аб тым, якіх поспехаў дабіліся працаўнікі калгаса за пасляваенныя гады, як непазнавальна змяніліся мясціны, як выраслі людзі. Дзеці калгаснікаў

гучацца ў дзесяцігоддзі. Многія сталі інжынерамі, урачамі, афіцэрамі Савецкай Арміі. Вось, напрыклад, сям'я Антона Антонавіча Каваленкі. Яго сын скончыў аспірантуру, дачка — настаўніца.

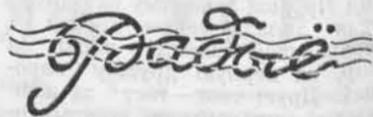
Зайдзіце ў любы дом. Вы ўбачыце кнігі, радыёпрыёмнікі, утульнасць і парадак.

На дасягнутым сакаўшчыны не спыняюцца. Самгадовы план развіцця арцельнай гаспадаркі прадугледжвае далей-

шы рост вытворчасці прадуктаў палыводства і жывёлагадоўлі, уздым культуры. Калгаснікі змагаюцца за атрыманне 16 цэнтнераў зерняных, 140 цэнтнераў бульбы з гектара, 300 цэнтнераў малака і 58 цэнтнераў мяса на кожнай 100 гектараў сельскагаспадарчых угоддзяў. У 1964 годзе арцель выканае сямігадовы план.

І. СЦЯПАНАЎ.

Калгас «1-е Мая» Маладзечанскага раёна.

ДЛЯ ЗАХОДНЯЙ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу: ад 7 да 8 гадзін, ад 15 да 16, ад 19 да 20 і ад 21 да 22 гадзін у дыяпазоне наступных кароткіх хваляў: 16, 19, 31, 41 метр, а таксама на сярэдніх хвалях 216,6 і 375 метраў.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ — на гэтых жа хвалях па суботах ад 7 гадзін 30 минут да 8 гадзін і ад 19 гадзін 30 минут да 20 гадзін па сярэднеўрапейскаму часу.

Апрача таго, штодзённа на кароткіх хвалях 30,61 і 42,15 метра ад 22 гадзін 30 минут да 23 гадзін 30 минут па сярэднеўрапейскаму часу.

ДЛЯ ЗША, КАНАДЫ І КРАІН

ЛАЦІНСКАЙ АМЕРЫКІ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскіму часу ад 18 гадзін 30 минут да 20 гадзін 30 минут у дыяпазоне наступных кароткіх хваляў: 19, 25, 31 і 41 метр, а таксама на сярэдніх хвалях 216,6 метра.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ — на гэтых жа хвалях кожную суботу ад 19 гадзін да 19 гадзін 30 минут па нью-йоркскіму часу.

РЕДАКЦЫЯНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом Друку, Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».